

EA 31430

EESTI FOTOKLUB

1 9 2 1 ————— 1 9 2 6

E 44.296

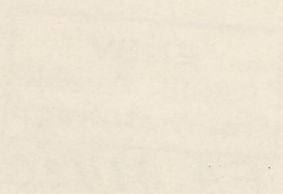
ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

EA 31430

EESTI FOTO-KLUB

1921

1926

ESTI FOTO-KLUB

1958

Trükitud E. Talwik'u graafikatööstuses, Tallinnas

E E S S Õ N A

Kunstilise fotograafia arenemine põhjeneb peaausjalikult tõsiste fotoamatööride väsimata katsetel ja otsimistel, mille läbi on leitud uued teed täiesti omapäraste ja väärtuslike teoste saavutamiseks. Käesolev vihk, mis kokkuvõetult annab ülevaate amatöör-fotograafiast Eestis, on esimene katse pinda leida kunstilist fotograafiat käsitlevatele väljaannetele.

Tänu Eesti Foto-Klubi ümber kogunud tõsistele fotograafia harrastajatele ja üldisele huvile seni korraldatud foto-võistluste vastu, on loodud õige väärtusline kogu kunstilisi valguspilte, mis annab juba täie õiguse kõnelda Eesti amatöör-fotograafiast.

Käesolevasse vihku on püütud koguda võimalikult kõigi Eesti enamtunnustatud fotoamatööride paremate tööde reproduktsioone, lootes, et mõnigi seni eemal olnud amatöör, neist ergutust leides, püüab oma edaspidises töötamises enam kunstilist väljendust tabada. On raskem, kui harilikult arvatakse, omapärast luua ja mitte kõigile pole kunstiline looming omane, siiski võiks käesolev kogu selgitust tuua, tutvustada praegusaja kunstilise fotograafia sihtide ja püüetega ning enam ja enam poolehoidjaid võita sellele ilusale, veetlevale ja kasvatavale tegevusharule.

==== Enam tõsiseid foto-amatööre ja hääd valgust! ====

G. Joh. Parikas
Asutaja

Peter Parikas
Asut., Esimees 1921-26

A. Thomson
Asut., Revident 1921-26

ÜLEVAADE E. F.-KLUBI SENISEST TEGEVUSEST.

Kuni 1921. aastani puudus Eestis organisatsioon, mille ülesandeks fotoharrastajate koondamine ja fotograafia edendamine. Selle puuduse kõrvaldamiseks astusid kokku h-rad J. Parikas, P. Parikas, A. Thomson, R. Olbrei ja J. Mülber, ning asutasid „Eesti Foto-Klubi“, mis 18. veebruaril 1921 seaduslikus korras registreeriti.

EFK ülesandeks on kunstilise fotograafia edendamine ja harrastamine Eestis, millise sihiga Klub võib korraldada kõne- ja läbirääkimis-koosolekuid, kirjastada vastavasihilisi raamatuid ja ajakirju, avada koole ja kursusi, korraldada kunstilise fotograafia näitusi, võistlusi, muuseumi, raamatukogu jne. Klubi liikmeks võivad olla kõik kunstilise fotograafia harrastajad, kelle kodanlikes õigused kitsendamata ja keda juhatus Klubi liikmeks vastu võtab. Klubi liigetel on õigus maksuta tarvitada Klubi näitusi, muuseumi, raamatukogu ja Klubi kirjastuse väljaandeid maksuta ehk alandatud hinnaga saada.

Klub asutati majandusliselt kitsikul ajajärgul ja on pidanud see tõttu ka omas tegevuses mõningate kitsikustega võitlema, mis pole võimaldanud tema tegevust täiel määral arendada. Siiski peab tähendama, et ta oma senise tegevuse tagajärgedega rahul võib olla.

Tegevusvõimaluste kohaselt võttis Klub kohe algusest oma töökavasse kunstilise fotograafia võistluste korraldamise ja on neid 5. aasta kestel korraldatud üldse 10, neist kolm algajaile, üks K. J. Freelandi plaatidel ja üks seniste auhinna-omanikkude vahel. Võistlustest on osa võetud 71. pildikoguga; auhindu on määratud kahekümneviiele võistlejale kokku 47: üks kõrgem, 7 diplomit kuld, 16 hõbe, 10 pronks aurahade peale; 4 esimest, 5 teist ja 4 kolmandat auhinda. Võistlused on kindlasti elavust toonud meie foto-amatöörise tegevusse, mida kinnitab ikka jälle uute võistlejate esinemine ja võistluste kunstilise tasapinna järjekindel tõus. Võistlustööde näitused on saanud kiitvate arvustuste osaliseks ja neil on rohkesti vaatajaid käinud. Seniste foto-võistluste auhinnastatud töödest esitame käesolevas vihus mõningad. Ühtlasi avaldab FK juhatus siin kohal oma tänu kõigile võistlustest osavõtjatele ja auhinnamõtstjatele.

Katseviisil korraldas Klub 1923. aastal kahepäevase fotograafia algkursuse 55. osavõtjaga. Oli kavatsusel kursuste kordamine, kuid et järgmisel

Joh. Mülber
Asut., Sekret. 1921-26

H. Vanaveski
Abisesimees 1921-25

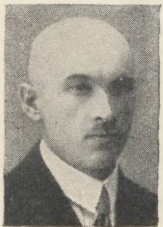
Harry A. Malm
Sekretär 1925-26

A. Lellep
Abiesimees 1925-26

J. Kartau
Revident 1922-24

R. Olbrei
Asut., Revident 1923-26

aastal seda Rahvaülikoolide selts tegi, pidi see Klubi töökavast ära jääma. Nii võistlused kui ka elav osavõtt kursustest annavad tunnistust tõusvast huvist valguspildistuse ja EFK tegevuse vastu, mis julgustab edaspidisele intensiivimale tööle.

Olles saanud juba mõninga ülevaate kodumaa amatöör-fotograafiast, julgub Klub teha esimese katse ka välismaade foto-amatööride tööviljaga tutvustamiseks, korraldades esimese rahvusvahelise foto-näituse Eestis. Võimalus võrrelda omi saavutusi teiste maade paremate töödega toob kindlasti uut ergutust ja õhutust, aitab tõsta enesekriitikat ja on tähtsaks teguriks Eesti amatöör-fotograafia äratamiseks. Seda võimaldab ka rohke kogu häid töid näitusel.

Klubi liigetest on üksikud esinenud ka välismaade foto-võistlustel ja seal auhindu omandanud. Klubi ümber koondunud foto-harrastajate töödest on viimasel aastal mõned ilmunud ka Saksa foto-väljaannetes: „Photographische Rundschau“, „Photofreund“, „Deutscher Camera Almanach“, seega ka seal tunnustust leidnud.

Ei saa eitada suurt tähtsust, mis on fotograafial kasvatuslise ja kultuurilise tegurina ja selle mõjule aitamiseks tahab EFK edaspidi oma tegevust alatasa arendada. Vahepeal leitud uued mugavad kooskäimise ruumid „Estonia“ teatrimajas pakuvad selleks ka rohkem võimalusi.

Üks organisatsioon ei suuda aga kindlasti koondada kõiki foto-harrastajaid üle maa ja sellepärast loodab FK, et juba lähemal ajal tekkib tema kõrvale veel teisigi teistes linnades, alevites, koolide juures, kui selleks kokku astuvad kohapealsed ärksamad, kogenenumad tegelased. Ühinedes avaneb võimalus üksteisega tutvunemiseks, erikirjanduse soetamiseks, kogemuste vahetamiseks, enesearvustuse arendamiseks. Foto-ühingute sihiks peab olema foto-harrastajate virgutamine teadlikule tööle, mis neid välja aitaks hariliku „plöksutaja“ seisukorrast. Selle virgutuse eesmärgiks ei tarvitse koguni olla ainult kunstipäraste sihtide saavutamine, vaid see peaks olema sihitud ka tänuväärt ülesandele kodu uurimise, kodumaa tundmaõppimise alal, milleks eriti kaasa aidata võiksid foto-harrastajad õpetajaoskonnast. Foto-harrastajate koondumine üle maa avab võimaluse ka eestikeelse fotograafia-ajakirja ellukutsumiseks, rändavate foto-näituste samuti ka fotograafia kursuste korraldamiseks jne.

Selleks tahab EFK kõigiti kaasa aidata.

J. M-r.

R. Vienberg
Kassapidaja 1926

F. Olbrei
Revident 1921-22

D. Hint
Revident 1925-26

VII võistlus 1925.
Kõrge auhind.

Pärast vihma (Broomõli).
J. Mülber (E. F. K.)

Turul (Broomõli).

VII võistlus 1925: II auhind.

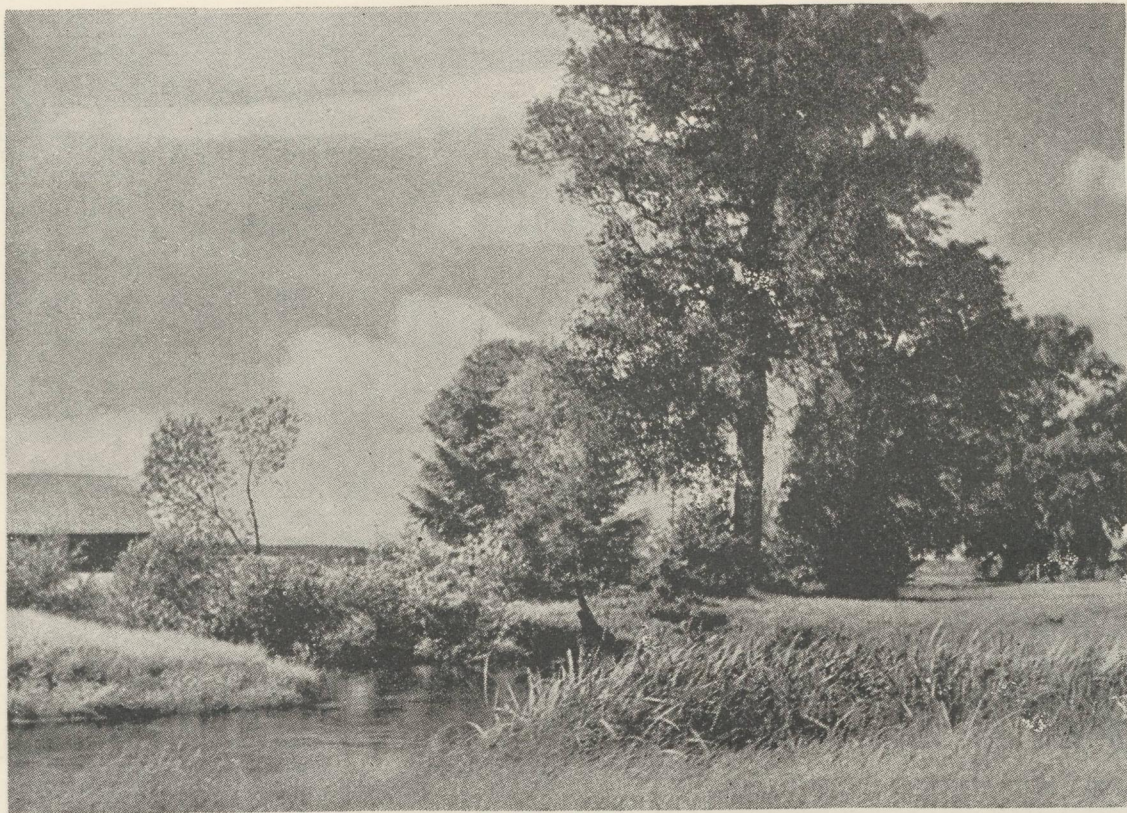
J. Mülber (E. F. K.)

Tuuline ilm (Kunstvalguspaber)

I võistlus 1921: hõbe auraha.

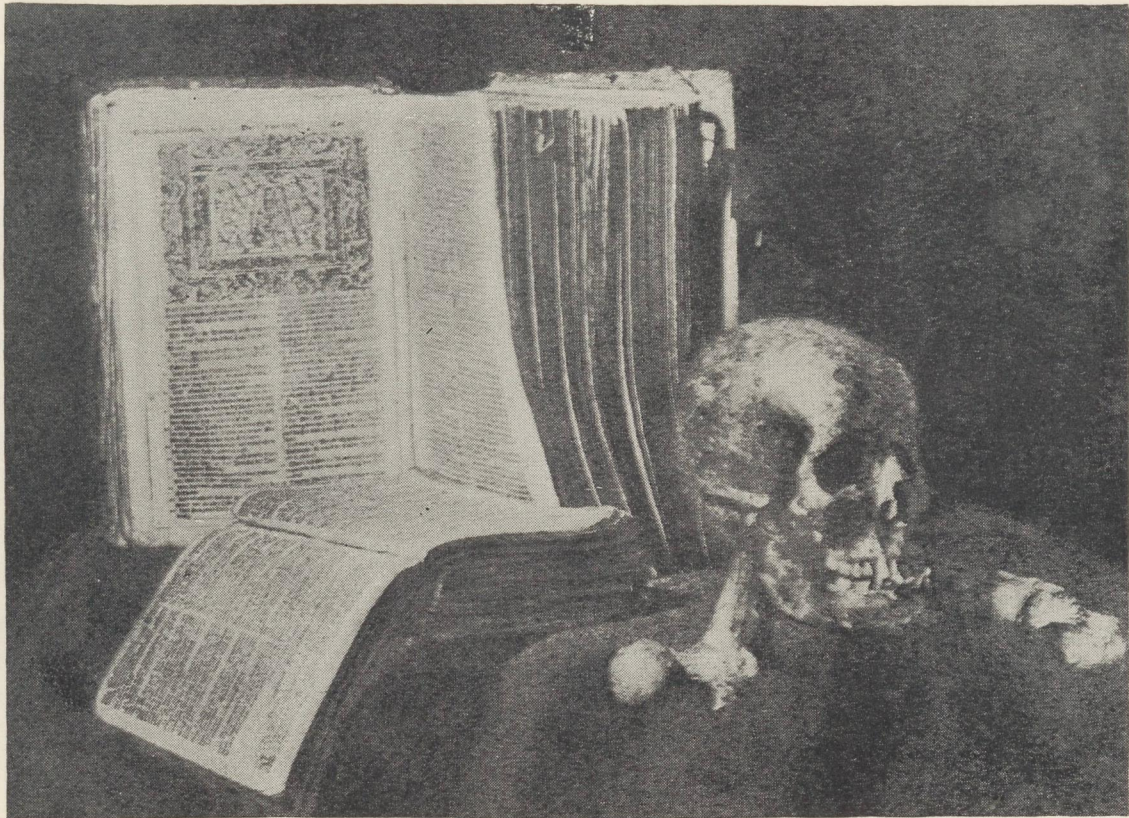
R. Olbrei (E. F. K.)

Enne äikest [Broomhõbe].

III algajate võistlus 1924: I auhind.

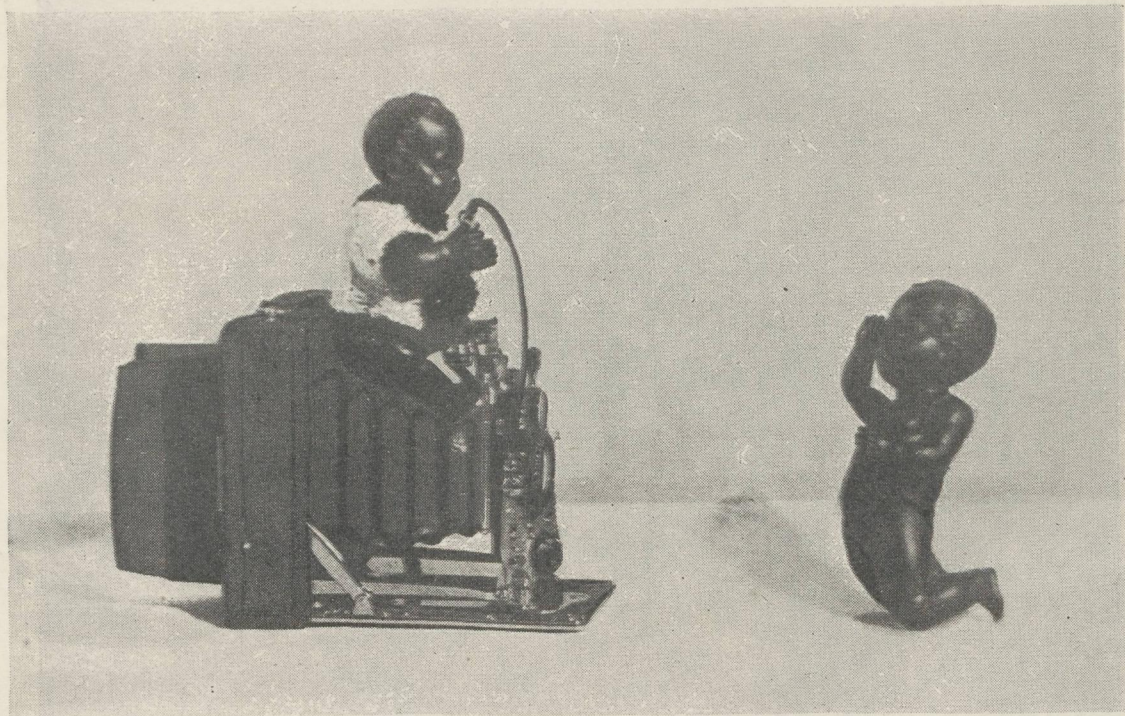
Georg Roth [E. F. K.]

Vanad piiblid (Broomöli.)

VI võistlus 1924: väike hõbe aur.

N. Nyländer (E. am.- fot. üh.)

Neeeri poisid pildistamas (Kloor-broomhõbe).

VI võistlut 1924: väike hõbe aur.

H. Soosaar (E. F. K.)

Õhtul [ümbertrükk.]

VII võistlus 1925: I auhind.

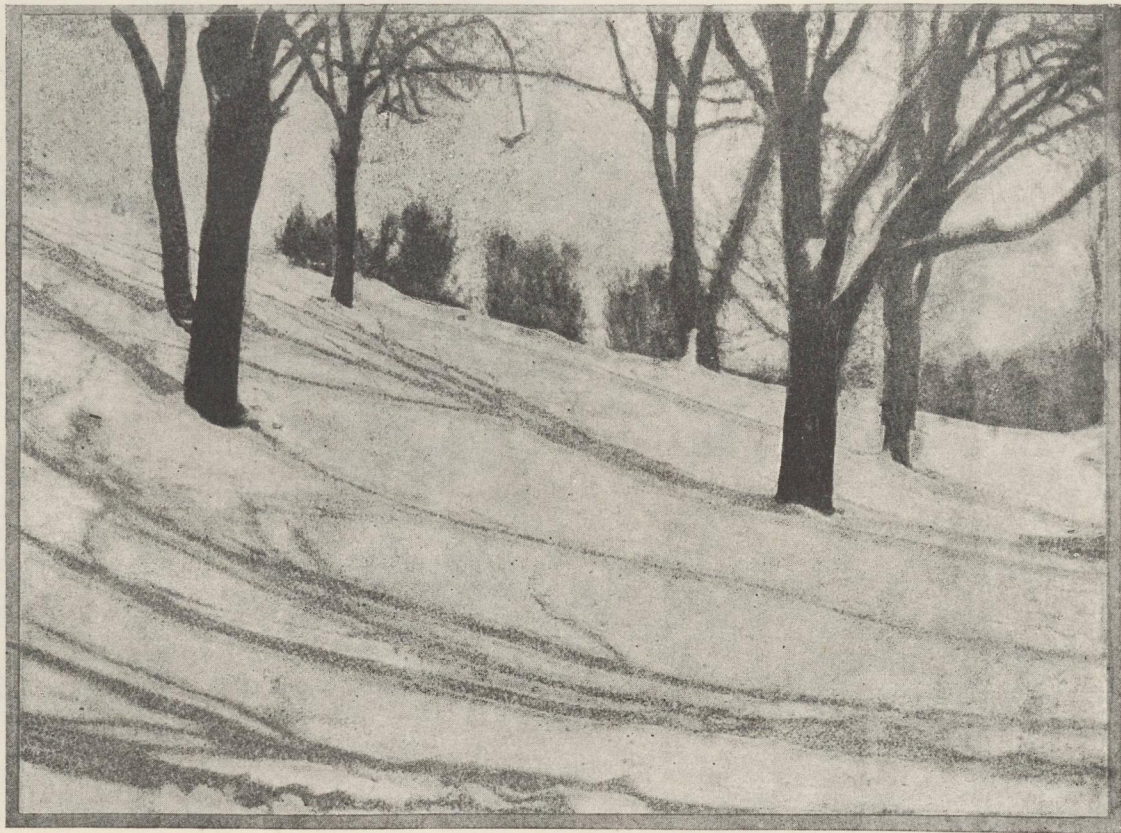
M. Hornbruch [Eestimaa Am.-Fot. Üh.]

Koduteel (Broomõli).

V võistlus 1924: väike kuld aur.

M. Hornbruch (E. A.-F. Ü.)

Varjud lumel (Broomõli).

Võistlus 1924: väike kuld aur.

J. Mülber (E. F. K.)

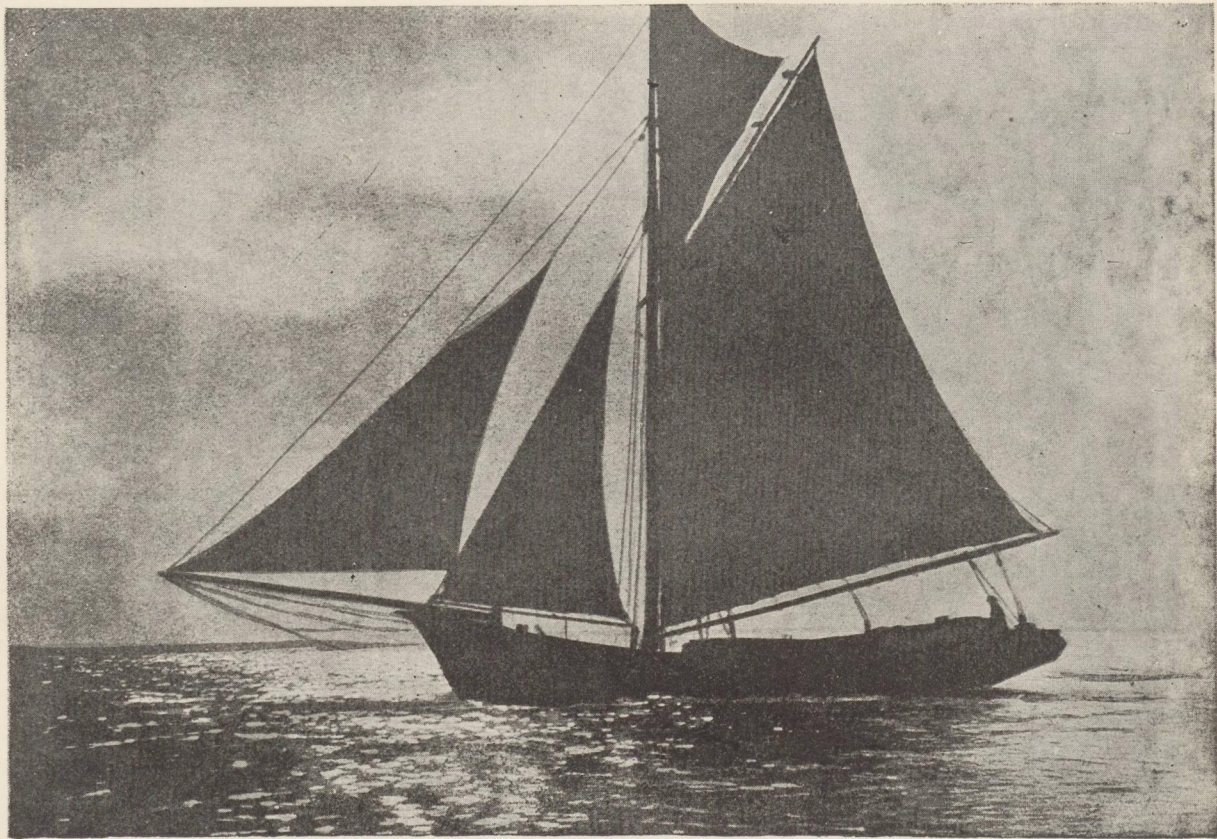

Talvel [Broomöli].

V võistlus 1924: väike kuld aur.

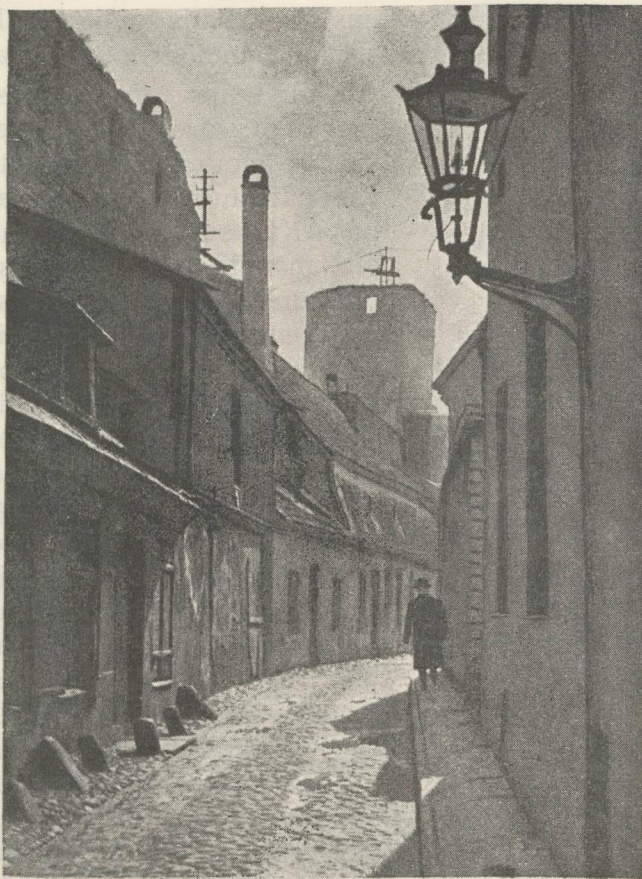
J. Mülber [E. F. K.]

(Broomõli)

V võistlus 1924: väike kuld aur.

Th. Pielbaum (E. A.-F. Ü.)

ENAM AMATÖÖRFOTOGRAAFIAT

Kõigist, mis maa peal, selle sees või ülal õhus — jah, isegi väljaspool maakera piirkonda on ja sünnib, annab fotograafia meile täpseid teateid ja tõendusi ning on uurijale igas teaduseharus ärahindamata abili-seks. Fotograafia on omale kultuurilma majaan-pidamises võrdlemisi lühikese ajaga määratu tähtsuse võitnud ning raske on endale ette kujutada, kuidas ilma selleta praegusel ajal veel läbi võiks saada.

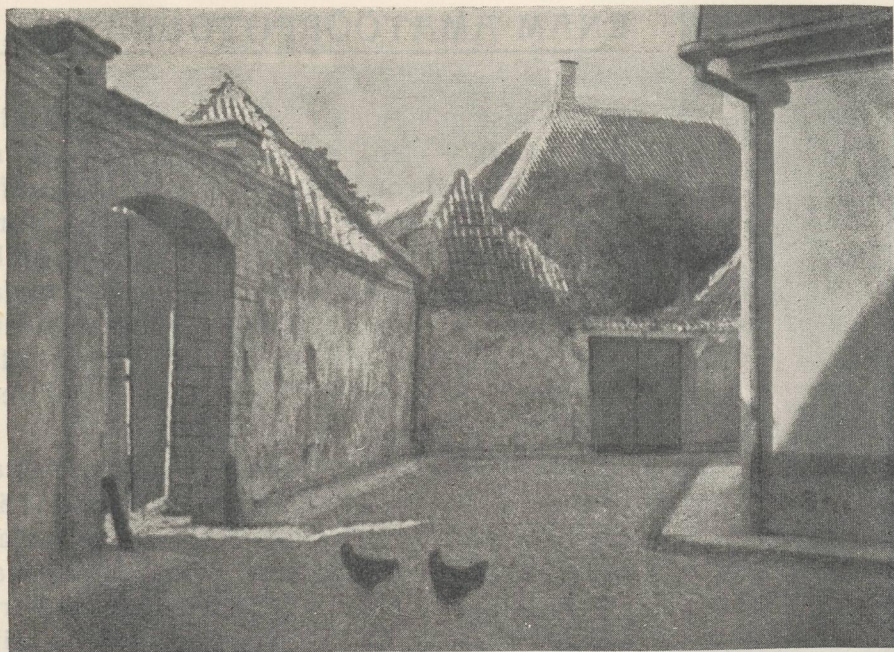
Ka meie soode- ja rabadetagustesse metsa-peredesse on fotograafia juba oma võidu käi-guga jõudnud, leides seal harrastajaid. Nii tuleb ka meil fotograafiat kultuurilise ja osalt ka ma-janduslise tegurina võtta. Tahaksime aga hari-likke valguspilte sellekohaselt arvustada, siis peaks kohe tunnistama, et need enamasti kuns-tiliselt ja sageli ka tehniliselt viletsal järjel sei-savad.

See maksab mitte üksnes asjaarmastajate, vaid paljudel juhustel ka kutseliste piltnikkude tööde suhtes.

Üks foto-haru, mille peale laialisemalt tähel-panu peaks pööratama ja mis just eelnimetatud

Müürivahe tän.
[Kloor broomhõbe]

III võistlus 1922: hõbe aur. H. Vanaveski [E. F. K.]

Vana Tallinn [Tuma-Gas]

III võistlus 1925: hõbe aur.

R. Olbrei [E. F. K.]

kunstilises sihis mõju avaldab, on amatöör-fotograafia.

Helene Lippmann — Viinist — kirjutab: Ei wõi salata, et amatöör-fotograafia tuhandete vaadet looduse ilule on avanud. Kui see ka kahtlane näib mõnele, kellel valguspildi-kunsti jaoks ainult kaastundlik muige varaks, on kõigile neile, kes vähem skeptiliselt otsustavad, ometi tõsi, et fotograafia kunstilisele kasvatusesele väga palju kaasa on aitanud. Vahest ehk ongi fotograafia praegu kõige mõjuvam kaastöeline püüdmisele, kunstilist haridust laiema-tesse rahvakihtidesse kanda. Kõik avalikud loengud, ajakirjad ja näitused, mis publikule kunstimõisteid edasi annavad, on ainult äratajad; elavaks saab kunstitunne üksikutele enamasti alles siis, kui nad ise kunstiliselt kaasa töötada suudavad. Ja kus oleks

Näputöö (Broomõli)

III võistlus 1922: hõbe aur.

J. Rambach

see kergem kui fotograafias. Sagedasti näib selle töötamise tagajärgedel kunstiga väga vähe ühist olevat, kui aga ligemalt vaadata ja tähele panna, huvi, millega amatöör vaatleb, kuidas temale pikkamööda vaade ümbruse ilu kohta avaneb, ta „nägema“ õpib, siis omandavad sageli kõige lihtsamad fotograafilised katsed teatava kunstilise iseloomu. Inimesed, kes vahet terve oma eluaja osavõtmatult mööda oleks läinud, ilust, mida loodus neile pakub, kes ei maastiku, talutare ega kasesalu maalilikkust tundnud poleks, saavad, niipea kui neil aparatuur on, pikkamööda kõige selle jaoks tähepanelikuks, õpivad vaatlema, kunstiliselt nägema ja hindama.“

Veel on midagi, mille pärast amatöör-fotograafia tähelepanu väärrib.

Üks suurem Eesti päevaleht kirjutas omal ajal „peaaegu tundmata maast“:

„ . . . Teie eksite, kui arvate, et tundmata maad meie ajal veel ainult mitme mere ja kuningriigi tagant muinasloolisest ilmast ehk kusagilt Aafrika põlisest metsast ja ilmamere lugematu saarekeste hulgast leida võib. See meie peaaegu tundmata maa on meie kõige ligem ümbrus, kus meie igapäev elame ja töötame — on meie kodumaa — o m a m a a“.

Vana õue
(Broomõli)

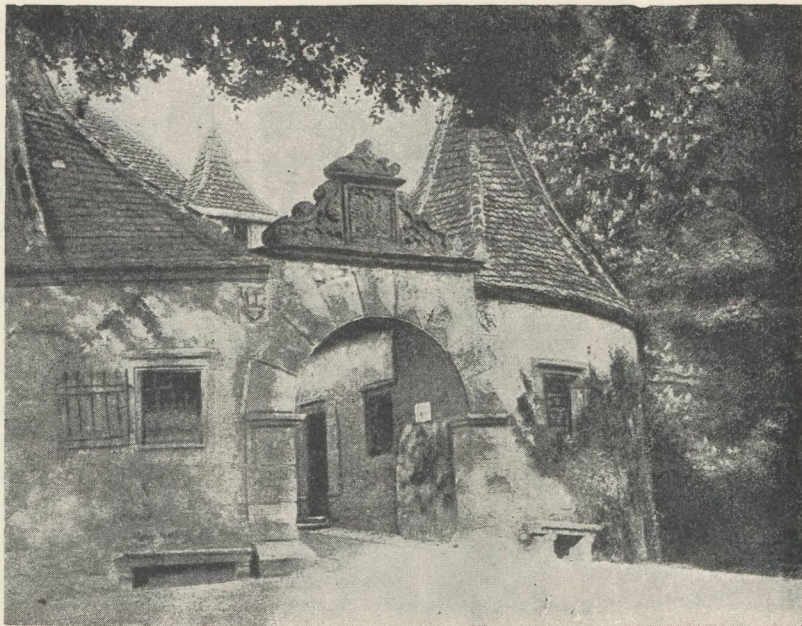
V võistlus 1924: väike kuld aur. J. Mülber (E. F. K.)

Meie senine ühekülgne skolastiline kasvatusteeb, et meie olematu ehk ammugi möödaläinud ilmades endid paremini tunneme kodus olevat, kui elavas ning meid ümbritsevas ja toitvas looduses. Ükskõikselt vaatame oma ligema ümbruse peale ja ei pea tähelepanuvääriliseks, mida iga päev näha võime. Niisuguse ühekülgse ja tuimuse vastu üheks kõige paremaks abinõuks on amatöörfotograafia. Pealtnäha kui lõbus ajaviide, mäng, mõjub see sageli sügavalt inimese iseloomu väljaarenemisele. Harjutab silma, suurendab tundeid ja teadmisi, viib alatisesse lähedasse ühendusse looduse ja ümbrusega, õpetab loodusest mõnu tundma ja seda hindama. Motiive otsides läheb fotograaf oma kaameraga välja — metsa — vabadesse. Puu, maja, põõsastik, ilusad tüübid, ojake, meri, kosk, kõik need meelitavad sageli pikkadele käikudele; seda aga just on meie õppivale noorsoole ja linnalastele eriti vaja. Fotograafia vangistab inimest, annab talle tööd ja ei lase kergesti aja igavuse pärast „lõbu ja ajaviidet“ otsima minna. Seda tähtsust ära tundes on viimasel ajal välismaail fotograafiat koolides õpetama ja edendama hakatud.

Enam teadlikku amatöör-fotograafiat — see olgu meie sihiks. **G. J. P.**

FOTO - KUNSTIST.

Foto-näituste vaatajate suust kuulub sageli imestusavalduisi mõningate väljapanekute kohta, mis erinevad harilikult nähtud valguspiltidest oma joonistuse pehmusega, sageli isegi segasusega. Pahandatakse sageli, et üldse juletakse fotograafia nime all sarnaseid välja panna, ja et sellaseid koguni auhinnastakse. Sarnaste avalduste puhul väidetakse harilikult fotograafia suurimat voo-ruust, tema võimet vastuvaidlemata tõetruult, viimase üksikasjani edasi anda kõike nähtavat objektiivi vaateväljal.

Rothenburi vaade (ümbertrükk) III võistlus 1922: hõbe aur. M. Hornbruch (E. A.-F. Ü.)

Õhtune päike [Broomõli] VII fotovõistlus 1925: kõrgem auhind. J. Mülber [E. F. K.]

Kahtlemata ei saa seda valguspildistuse võimet eitada: see on kõrgeväärtuslik ja just selle läbi on fotograafia saanud ärahindamata abiliseks igasugustel teaduslikkudel töödel.

Kuid ei saa ka eitada, et objektiivi nägemisvõime erinev on meie silma omast. Sel ajal kui meie silm vaadeldavast asjast mulje saamiseks sellel ümberrändab et kinnipüüda ja meelespidada ainult üldist muljet nähtust, näeb objektiiv ühel ajal märksa avaramat ruumala, fikseriides lõputulemus plaadile hulga üksikasju, mis meie silm tähelepanemata jättis. Meie ei suuda näiteks kunagi meele tuletada iga üksikut voldikest mõne tuttava näol, kellega võib olla iga päev kokku puutume. Fotograafilisel pildil aga võiksime nad üksikult üleslugeda, samuti kui mõnel maastiku pildil lehtede arvu puukroonis, lillede arvu nurmel.

Pildistamisele avatleb meid loodus mitte mõningate üksikasjade

hulk, vaid teatav meeleolu, joonte mäng, valgus-varjude vahekorrad. Ja kuna fotograafia looduses nähtud värvide mängu ülekannab must-valgesse joonistusesse, ei suudaks fotograafilisel teel saadud detailirohke protokoll-ärakiri loodusest edasi anda nähtud meeleolu ja meid sellest küljest rahuldada. Lisaks sellele tuleb veel fotograafilisele plaadile omane värvipi-medus, mis ka värvide heledus-vahekorrad silmale vähe võõralt edasi annab.

Neist vastoludest silma ja objektiivivi nägemisvõimes, ja silma ning fotograafilise plaadi värvitundlikkuses ongi tingitud püüe vähendada fotograafilises pildis üleliigseid üksikasju, et seda enam esile peaseks looduses nähtud meeleolu, — et meie vaimus uuesti äratada meeleolu, mis avatles pildistamisele. Seda saavutatakse mitmesuguste võtetega nii pildistamise aegu, kui ka pildi lõpulikul valmistööta-

misel, mitmesuguste positiiv-viisidega, mis vastuvõtlikud pildistaja isiklikele mõjuavaldustele.

Kuid mitte ainult üksikasjade allasurumine fotograafias ei anna meile pildiliselt mõjuvat tagajärge, vaid selleks peab pildistaja oskama leida ja edasi anda pildiliselt mõjuva eseme. Selle kohta tähendas kunstiarvustaja Hanno Kompus ühe fotonäituse arvustuses: „Sellest mida üks või teine foto-amatöör esemeks valib, või kuidas ta valitud esemesse reageerib, võime järeldada kuivõrd ta on kunstnik, kunstnikulise hinge laadiga. Kunstilisus oleneb ikkagi peamiselt sellest, kas ese, motiiv on kunstiliselt nähtud või mitte. Kui tahad oma fotodest pilte saada, pead oskama loodust pildina näha. Nii saab amatöör-fotograafia vaatlemise ja kunstilise nägemise kooliks.“

J. M-r.

Jaht (Broomhöbe.)

III võistlus 1922: hõbe aur.

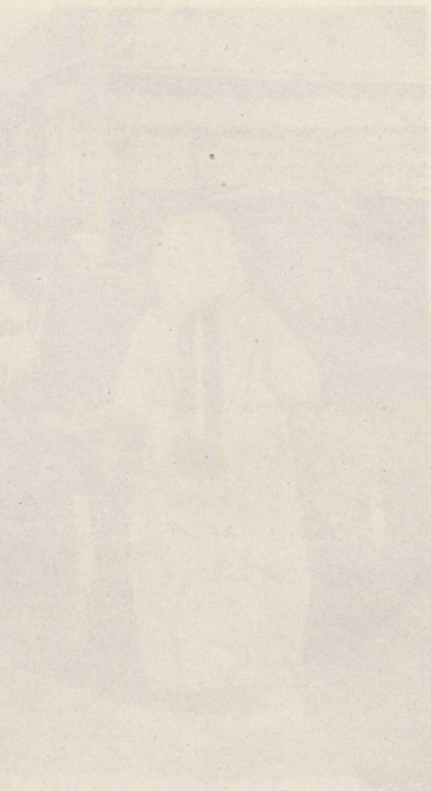
V. Ed. Beckmann (E. A.-F. Ü.)

Setu külas (Kloor-broom.)

VII võistlus 1925: I auh.

H. Vanaveski (E. F. K.)

Ruhno neiu (Broomõli).
N. Nyländer [E. A.-F. Ü.]

Lõuna-Eesti maastik.

VII fotovõistlus, 1925: I auhind.

H. Vanaveski [E. F.K.]

MÕNDA KUNSTILISEST FOTOGRAAFIAST.

Seltskonnas ja ka pääliskaudsete valguspilt-nikkude hulgas on säilinud kaunis puudulik, tihti koguni ekslik arusaamine kunstilisest fotograafiast. Kaheldakse, kas võib fotograafiat üldse kunstiharuks lugeda, või on see n. n. „kunstiline“ fotograafia ainult puhtmehaaniline töö, kus inimese ülesanne on ainult aparate teenida ja keemilisi protsesse juhtida ja et kunstiline looming fotograafia abil seepärast üldse võimalik on.

Et teiste inimeste tundmuse peale mõjuda, selleks on abinõu vaja. Just nende abinõude mitmekesiduse järele jagunevad kunstid harudesse: kirjanik mõjub sõnadega, muusikant helidega, maalija ja joonistaja pildi läbi.

Kunstiline fotograafia on võrdlemisi noor ala, tema piiridki ei ole veel kindlaks määratud. Mõnede poolt on tema piirid õige kokku tõmmatud, teised jälle tungivad üle võeraste alade piiride.

Kunstilises fotograafias on ühendatud teatrusline külg kunstilisega. Fotograafilisel teel väärtusliku pildi valmistamine nõuab peale

kunstniku silma veel laialisi teadmisi fototehnikas ja osavust oma aparatuuridega ümberkäimises.

Kui me fotograafilise pildi kunstilist väärtust eitame ainult seepärast, et ta on valmistatud võrdlemisi keeruliste tööriistade abil ja suurelt osalt keemilisel teel, siis peaksime samasuguse otsuse tegema ka instrumentaalse muusika, arhitektuuri ja skulptuuri kohta, kus samuti tegemist on keerulise ehitusega tööriistadega mitte väiksemal määral kui fotograafias.

Oleks mõtetu praegusel ajal üles seada nõuet, et kunstniku tööriistad hästi lihtsad peavad olema. Kunstitöö kunstiline väärtus ei olene riistadest ega abinõudest, mida kunstnik tarvitab, vaid kunstniku loomisvõimest ja tema hingeomadustest. On ükskõik, kas kunstnik muusika alal tarvitab oma häält, viiulit või klaverit, või kujutav kunstnik — pintslit, pliiaatsit, radeerimisnõela või fotoaparaati.

Paremate fotomeistrite tööd tõendavad kõige paremini, et fotoaparaat kõlbab väga hästi kunstniku tööriistade hulka. Fotograafilisel teel

on loodud pildid, mille kunstilist väärtust ei eita ka kõige nõudlikum kunstnik ega kunstkriitik.

Muidugi ei ole iga fotopilt kunstipärane, samuti kui iga kirjutus mitte luule ja iga maal mitte kunstitöö ei ole.

Viimasel ajal on fotograafia tehniline külg tublisti lihtsustatud, ülesvõtte aparaadid muutuvad ikka väiksemateks ja käepärastemaks, pildistamise võimalused laienevad, nii et praegu fotoaparaati peaaegu igalpool võib tarvitada ja pildistada kõike, mida silm näeb.

Meid ümbritsevas reaalses elus, looduses on küllalt ilusat ja huvitavat, mida tihti ainult kunstnikud tähele panevad ja mis väärt on pildina alalhoidmiseks. Olgugi et mõned maalikunsti voolud nähtavat ilma osalt eitavad ja püüavad pilte luua oma ettekujutustest, vaimuilmast, kuid tegelikult ei ole nad reaalse ilma moonutamisest kaugemale jõudnud.

Ekspressionistlik fotograafia on peaaegu võimata, realistlik vool näib huvitama ainult üksikuid; valdav enamus piltidest kunstilise fotograafia alal kuulub impressionistlikule voolule.

Fotokunstniku ülesanne ei ole mitte otsida nägemusi vaimuilmast, vaid tema ülesanne on kinni püüda ja teistele arusaadavaks teha ilu ja huvitavaid nähtusi meid ümbritsevast elust. Kunstinäljaselt ruttab tõeline valguspiltnik välja

loodusse, et ilusast ilusamat välja otsida ja pildistada. Seejuures ei ole küllalt pildistatava asja vaatlemisest, siin peavad ka tundmused kaasa rääkima, sest tundmused mängivad tähtsat osa igas kunstilises loomingus, valmistades rõõmu ja kõrgendades hinge. Selle läbi omab kunstiline fotograafia ka kasvatuslise ja kultuurilise tähtsuse.

Kes fotoaparaati tahab käsitada kunstniku tööriistana, see peab ennem omandama tarvilikud teadmised ja osavuse töös, ilma tehniliste vilumusteta äpardub iga ettevõtte. Kuid tehnilist osavust ei tule lugeda lõpueesmärgiks, vaid tähtsam on arendada oma kunstilisi võimeid. Valguspiltniku eesmärk ei pea mitte olema saada aparaadi masinistiks, vaid ta püüdku oma piltidele karakter anda, neile hing sisse puhuda

Mõned arvavad, et kunsti on võimata õppida, kuid igas inimeses on kunstianded olemas suuremal või väiksemal määral, ja neid on võimalik arendada. Alaline kokkupuutumine loodusega ja tema vaatlemine kiirendab edu. Mida sagedamini see sünnib, seda kaasakiskavamaks see tegevus muutub. Tõelise valguspiltnikule, samuti kui maalikunstnikulegi, ei tundu reiseid ja ümberhulkumised kunagi rasketena; nad kaotavad seejuures küll elu mugavuses, kuid võivad kahekordselt keha tervises ja vaimu värskuses.

H. V.

EESTI FOTO-KLUBI PÕHIKIRI.

1. Eesti Foto-Klubi eesmärk on kunstilise fotograafia edendamine ja harrastamine Eestis.

2. Oma eesmärgi saavutamiseks korraldab Klub kõne- ja läbirääkimise koosolekuid, kirjastab vastavasisulisi raamatuid ja ajakirju, avab koole ja kursusi, korraldab kunstilise fotograafia näitusi, võistlusi, muuseumi, raamatukogu, jne.

3. Klubil on juriidilise isiku õigused. Ta juhatus asub Tallinnas.

4. Eesti Foto-Klubi liikmeks võivad olla kõik kunstilise fotograafia harrastajad, keda juhatus Klubi liikmeks vastu võtab, ja kelle kodanlised õigused kitsendamata.

5. Liikmeks astumise soov antakse juhatusele kirjalikult ära ja sellele peavad vähemalt kaks Klubi liiget alla kirjutama.

6. Peale tegevliikmete on Klubil eluaegsed ja auliikmed.

7. Eluaegseks liikmeks valib juhatus neid tegevliikmeid, kes korraga 25. aasta maksu ära õiendavad.

8. Auliikmeks valib peakoosolek juhatuse ettepanekul neid Klubi liikmeid ehk muid isi-

kuid, kellel silmapaistvad teened Eesti kunstilise fotograafia alal ehk Eesti Foto-Klubi vastu.

9. Tegevliikmed maksavad korralise peakoosoleku poolt määratud sisseastumise ja igaaastast liikmemaksu, mis aasta esimese kolme kuu jooksul peab tasutama. Seda määrust mitteametajaid arvatakse Klubist väljaastunuks. Auliikmed on maksust vabastud.

10. Kõigil liikmetel on õigus Klubi näitusi, muuseumi ja raamatukogu maksuta tarvitada, ja Klubi kirjastuse väljaandeid maksuta ehk alandatud hinnaga saada.

11. Peakosolek võib juhatuse ettepanekul Klubist välja heita sarnaseid liikmeid, kes kodanlised õigused kaotanud, Klubi põhikirja rikkunud, ehk Klubi vastu töötanud. Väljaheitmist otsustatakse kinnisel hääletamisel.

12. Klubi asju korraldavad peakoosolek, juhatus ja revisjonkomisjon.

13. Peakosolekud on korralised ja erakorralised. Korralised koosolekud kutsub juhatus kokku üks kord aastas, hiljemalt märtsikuul, aruande ja eelarve kinnitamiseks, juhatuse ja revisjonkomisjoni liikmete valimiseks,

ja Klubi töökava põhijoonte määramiseks. Erakorralised koosolekud kutsutakse kokku tarviduse järele, ehk 1/5 Klubi liikmete nõudmisel. Peakosoleku aeg ja päevakord teatatakse liikmetele vähemalt kolm päeva enne koosolekut. Peakosolekud on otsusevõimulised ilmunud liikmete arvust rippumata.

Peakosoleku avab juhatus esimees ehk tema abi ning laseb koosoleku juhataja ja sekretäri valida. Peakosoleku otsused tehakse lihtsa häälteenamusega, ainult Klubi liikmete väljaheitmise, põhikirja muutmise ja tegevuse lõpetamise küsimused nõuavad 2/3 Tallinnas elavate liikmete otsustamist.

14. Juhatus õiendab Klubi asju põhikirja ja peakosolekute otsuste põhjal ja on tema seaduslikuks asemikuks. Juhatuses on vähemalt kolm liiget, keda korraline peakosolek kolmeks aastaks valib. Iga aasta langeb välja 1/3 juhatus liikmeist, esimesel aastal liisu,

pärast ametivanaduse järele. Väljalangenuid võib tagasi valida.

Juhatus liikmed jagavad tegevuse oma vahel kokkuleppel. Juhatus koosolekud on otsusejõulised, kui neist üle poole liikmeid osa võtab, nende hulgas esimees ehk tema abi.

15. Revisjonkomisjonis on kolm liiget, keda korraline peakosolek üheks aastaks valib. Revisjonkomisjon revideerib tervet Klubi tegevust.

16. Juhatusel on õigus asutada komisjone Klubi liikmetest ehk võõrastest, kes töötavad tema juhatus järele.

17. Klubi tegevuse võib lõpetada peakosolek 2/3 Tallinnas elavate liikmete otsusel, kes ära määrab likvideerijad ja likvideerimise korra Klubi lõpetamise korral läheb terve tema võlgadeta varandus lõpetamise koosoleku otsuse järele sarnasele Eesti asutusele, millel Eesti Foto-Klubiga ühelaadilised sihid.

Esimene rahvusvaheline

FOTO-NÄITUS EESTIS

---

korraldatud Eesti Foto-Klubi 5. aastapäeva puhul

◆◆◆ Tallinnas, 16.—30. maini 1926 ◆◆◆

Näituse korraldaja: „Eesti Foto-Klub“

NÄITUSE TOIMKOND JA JURY:

Haridus-ministeeriumi esitaja	hra G. Ney
Kunstiartvustaja	hra H. Kompus
Kunstnik	” P. Aren
„Estländischer Verein der Amateur Photographen“ (E.A.-F.Ü.) esitaja	hra V. Nyländer
„Eesti Foto-Klubi“ (EFK)	” ” A. Thomson
	” P. Parikas
	” A. Lellep

NAITUSE OSAKONNAD:

KUNSTILINE FOTOGRAAFIA:

- a) Fotoamatööride ja nende ühingute väljapanekud.
- b) Kutseliste fotograafide väljapanekud.

II. FOTOGRAAFIA LOOMULIKKES VÄRVIDES:

III. TEADUSLIK FOTOGRAAFIA (valguspildistuse kasutamine teaduses, tehnikas, kohtupraktikas jne.)

IV. FOTOMEHAANILISED PROTSESSID (heliograafid, fototüüpiad, autotüüpiad, fotolitograafia jne.)

V. FOTOGRAAFILINE KIRJANDUS JA KIRJASTUS

Foto-kunsti näitustest.

Üheks mõjuvamaist tegureist kunsti arenemise ja edenemise teel, samuti kui üheks selgemaks ja täpsemaks kunsti tasapinna osutiks on kunstiteoste näitused. Sama väide maksab ka foto-kunsti suhtes.

Ühte kohta koondatud ja ühesugustesse tingimustesse asetatud mitme meistri teosed annavad võimaluse õieti hinnata iga üksiku autori kunstilisi võimeid, kui ka tehnilist ettevalmistust.

Samuti, summeerides muljeid üksikutest töödest ja autoritest võib hinnata ka tolle korporatsiooni kunstilist ja tehnilist tasapinda, milline oma liigete töödega näitusel esineb.

Näitusel on aga kahtlemata suur tähtsus ka iga üksiku väljapanija kohta. Enesel on raske kui mitte koguni võimatu omi töid õieti hinnata, sõprade ja tutvate otsused aga osutuvad mitte harva ainult tühjaks kõlaks. Nähes aga omi töid hulga teiste seas ja võrreldes neid teistega võib leida nende puht-kunstilise loomuga puuduseid, mida varem ei märganudki, samuti kui võivad avalduda neis väärtused, millistest varem aru ei saanud. See kasvatab enesekriitikat, arendab maitset.

Fotograafial on suur tähtsus teetasandajana kunstilise maitse arendamises ja kunstiliselt nägema õppimises. Selle poolest on foto-kunsti näitustel suur tähtsus ka iga vaataja kohta, kes ei tarvitsegi ise tegelikult valguspildistust harrastada.

Oleme pidanud tänini leppima paremate kunstipäraste valguspiltide tundma õppimisega reproduktsioonide näol eriajakirjades, mis aga kahjuks võrdlemisi piiratud ringkonnale kättesaadavad. Sellepärast peaks käesolev esimene rahvusvaheline foto-näitus Eestis, millest rõõmustavalt elavalt osa võetakse ja millisele koondunud töid igast ilmakaarest, nende seas rohkesti tunnustatud autoreilt, kes välismaade näitustel kõrgemaid auhindu omandanud, ka meie foto-kunsti harrastajate seas samuti rohket tähelepanu leidma ja neid ergutama, julgustama edasipüüdmisele, enese täiendamisele. Suudab see näitus seda, siis on see korraldajatele suurimaks rahulduseks ja tänuks.

Eesti Foto-Klub.

VÄLJAPANEKUTE NIMEKIRI

I OSAKOND.

Kunstiline fotograafia foto-amatööride ja nende ühingute väljapanekud.

EESTIST „Eesti Foto-Klub“

1. Joh. Mülber, Tallinn.

1	Pärast vihma	broomõli
2	Turul	„
3	Tuisanud tee	„
4	Õhtu merel	gummitrükk.
5	Roosid	broomõli
6	Õhtune päike	„
7	Puiesteel	„
8—9	Kari	„
10	Vaikelu	gummitrükk
11	Rand	broomõli
12	Õösel	„
13	Vana Tallinn	„
14	Vihmaga	„
15	Värava all	„
16	Räästad tilguvad	„

2. Richard Olbrei, Tallinn.

17	Park	ilmutamispaper
18	Tuuline ilm	„
19	Teerada	„
20—21	Vana Tallinn	„
22	Roosid	„
23	Loodus	„
24	Talvine hommik	„
25	Pärast tuisku	„
26—27	Vana Tallinn	„
28	Idüll	„
29	Lapsed rukkis	„
30	Kerkiv äike	„
31	Oma maalapike	„

3. Georg Roth, Tallinn.

32	Enne äikest	ilmutuspaber
33	Kevad	„
34	Vana veski	„
35	Park	„

4. Hans Soosaar, Tallinn.

36	Akt	ilmutamispaper
37	Naislendur	„

38 Puhketunnil „
39 Portree „

64 Valaami klooster „ „
65 Vanakraami turg „ „

5. Hans Vanaveski, Tallinn.

40 Kadriorg talvel ilmutamispaebr
41 Traalerid „
42 Päikese loodel „
43 Varjud seinal „
44 Ootel „
45 Enne äikest „
46 Vana Tallinn „
47 Öhtul „
48 Vare „
49 Laterna valgel „
50—51 Lõuna-Eesti maastikud „
52 Setu külas „
53 Maastik sõduritega „
54—56 Aktid „
57 Kaljune rand „

„Estländischer Verein der Amateur- Photographen“ — Tallinn.

1. Martin Hornbruch, Tallinn.

58 Rannamõisa rand broomõli ümbertrükk
59 Rothenburist „ „
60 Kuupaistel „ „
61 Pirita kloostri varemed „ „
62 Maastik „ „
63 Maastik „ „

2. Dr. F. Keller, Tallinn.

66—77 Vana Tallinna motiivid broomõli

3. A. E. Kuhlmann, Tallinn.

78—79 Tallinn

4. Nikolai Nyländer, Tallinn.

80 Kevad broomõli
81 Katkine vihmavari „
82 Vihmane ilm „
83 Portree ilmutamispaber
84 Rukkipõllu ääres broomõli
85 Päikese paistel „
86 Udune hommik „
87 Vanakese kojuminek ilmutamispaber

5. Theodor Pielbaum, Tallinn.

88 Lindamäelt broomõli
89 Hermani kants Narvas
90 Maastik
91 Sangaste loss
92 Rand
93 Tallinn

Joh. Ohaka, Tallinn.

94 Öhtul broomõli
95 Merel „

96—97	Merele	„
98	Tali	„
99	Udune hommik	„

Lennuväe rügemendi õppejaoskond, Tallinn

100	Lennusillal	ilmutamispaber
101	Vaikelu	„
102	Portree	„
103	Pilvede meres	„

VÄLISMAALISED VÄLJAPANEKUD foto-amatööridelt ja nende ühingutelt

AMEERIKAST

Willy ja Melita Lang, Buenos-Aires, Argent.

104	Portree stuudia	broomõli
105	Daami portree	„
106	Portree stuudia	„
107	Vana maja	„
108	Rist	„
109	Sügis	„

9. Van der Pant, Nev-Westminister, Canada.

110	Akna vari	broomhõbe
111	Eksiteel	„
112	Kalju	„
113	Muinasloomised puud	„
114	Luikede mänguväli	„

115	Viimane koorem	„
116	Tänaseks küllalt	„
117	Päikese sünfonia	„
118	Nõrk võistleja	„
119	Allies of the Alley	„
120	The Devil's Match	„

AUSTRIAST

Julius Aschauer, Viin.

(Wiener Amateur-Photographen-Klub).

121	Vaikne nurk	broomõli	ümbertrükk
122	Vara-kevad	„	„
123	Üksildus	„	„
124	Kanaali ääres	„	„
125	Kabel	„	„
126	Skulptuur	„	„
127	Vana Donau ääres	„	„
128	Veneetsia	„	„
129	Talvine hommik	„	„
130	Päikesepaisteline nurk	„	„
131	Udune talvine päev	„	„
132	Üleskäik toomele	„	„

Grete Canek, Viin.

133	Weissenkirchen	ümbertrükk
134	Seebenstein	„
135	Talvine hommik	„
136	Perchtoldsdorf	„
137	Mänguseltsilised	„

Photogr. Fachgruppe des Vereines
Volksheim, — Wien XVI

1. Otto Dobrovolny, Viin.

138	Lihavõtted	broomhõbe
139	Rahu	"
140	Wettertanne	"
141	Vaikelu	"
142	Novembri udu	"

2. Karl Ender, Viin.

143	Tali Doonau ääres	broomõli
144	Hobuste stuudia	"
145	Talvine päev	"
146	Laxenburg	"
147	Veini keller	"
148	Raudteejaama elu	"

3. Eduard Franko, Viin.

149	Bozenist	broomhõbe
150	Schönbrunnist	"
151	Hommikune päike	"
152	Almfrieden	"

4. Karl Irribauer, Viin.

153	Talumaja	broomhõbe
154	Surnuaed	kloor-broom
155	Motiv aus Oststeiermark	broomhõbe

5. Jean Reinhorn, Viin.

156	Voorimees	broomõli
-----	-----------	----------

6. Richard Träger, Viin.

157	Parlamendi ees	broom
158	Vaade Gloriettelt	"
159	Justizplatz	albumiin
160	„Felise“	"
161	Vaade Gloriettelt	broom

Kunstfotogr. Vereinigung in Graz.

1. Wilhelm Knittel, Graz.

162	Karmelietterplatz	übertrükk
163	Spannaglhau	kloor-broom
164	Herrengasse vihmaga	übertrükk
165	Sackgasse vihmaga	"
166	Linnapargi kaev	"

2. Robert Müller, Graz.

167	Herrengasse	übertrükk
168	Krebsenkeller Graz	"
169	Hauptplatz von Graz	"

3. August Queisser, Graz.

170	Õhtu	übertrükk
171	Kloostri õue	"
172	„Mur-Auen“	"

4. Otto Wallner, Graz.

173	Vaikelu	übertrükk
174	Kevadekuulutaja	"
175	Lumelilled	"

176	Picoli Italien	
177	Hauptplatz-Graz	„
178	Öösel	„
179	Stadtpfarrkirche	„
180	Vana nurk Grazis	„

Franz Pfennigbauer, Viin.

(Gesellsch. v. Amat.-Phot. im Oesterreich.
Touristen-Klub).

181	Lõikuse ajal	broomõli
182	Paplid	„
183	Pudapest	„

Friedrich Fischer, Viin.

184	Cosi fan tutte	broomõli	übertrükk
185	Pajud	„	„
186	Rehbergi varemed	„	„
187	Wachau	„	„
188	Vaikne nurk	„	„
189	Aus dem Gesäuse	„	„
190	Tigu	„	„
191	Kirikukäik	„	„
192	Gumpoldskirchen	„	„
193	Pesijad	„	„
194	Marterl.	„	„

Walter Goebel, Viin.

195	Lumeroosid	broomõli	übertrükk
-----	------------	----------	-----------

Eduard Püringer, Viin.

196	Pärast äikest	söetrükk
-----	---------------	----------

197	Päikese plekid	broomõli
198	Veneetsia	übertrükk

Kommerzialrat Ernst Reitzner, Viin.

199	Puude grupp	übertrükk
200	Austria-Hütte am Dachstein	„
201	Õhtune päike	„
202	Pilved	„
203	Salmansdorf	„
204	Lumine Alm	„
205	Purjek	„
206	Lambad	„
207	Päikese loojaminek	„

Heinz Schönfellinger, Viin.

208	Ravelsbach	broomõli	übertrükk
209	Hauser Kaibling	„	„
210	Aus den Niederen Tauern	„	„
211	Doonau äärest	„	„
212	Joching	„	„
213	St. Michael	„	„
214	Puhkus	„	„
215	Vana kiriku värav	„	„
216	Talu motiiv	„	„
217	Sängerhof in Krems	„	„

Geomeeter Karl Treml, Linz a. D.

218	Läbivaade	broomõli
219	Vaikne nurk	„
220	Märtsi päike	„
221	Kased	„

- 222 Pajud tee ääres „
 223 Waldkirche „
 224 Kai ääres „

HOLLANDIST

J. H. Dijkhout, Deventer.

- 225 Sild broomõli
 226 Õhtu „
 227 Õhtune päike „

Eugenie Hoyer-Dubois, Arnhem.

- 228 Paat ümbertrükk
 229 Vesiveski „
 230 Uulitsa parandus „
 231 Lugaano järv „
 232 Kivi ja päike „
 233 The White Weight „

D. J. Jongh, Arnhem.

- 234 Die stimme des Fähres broomõli
 235 Veski kanaali ääres „
 236 Väike Hollandi talumaja „
 237 Der Schauer ist vorüber „

L. Elenk Schuurmann Rotterdam

- 238 Impasse pigment
 239 Stockrosen „
 240 Vana Rotterdam „

Frans van Steijn, Amsterdam.

- 241—243 Amsterdam broomõli
 244—245 Portreed „

HOLLANDI INDIA (JAVA)

Kwa Soen An, Pangok.

- 246 Opbergen broomõli
 247 Vaikelu „

E. J. G. Schermerhorn, Bandoeng.

- 248 Romans broomõli
 249 A Javanes Pattern:
 Palms after Sunset „
 250 Portree „

ITAALIAST

Ernesto Moreschi, Milano.

- 251 Ritorno dalla pesca gummitrükk
 252 Ritorno All Ovila „
 253 Sotto la neve!! „
 254 Nel losco degli ulivi „
 255 Una via pittoresca a Randasppo „
 256 Nelo Joro Romano Roma „
 257 Temporale imminente „

Domenico Riccardo Peretti Griva, Torino.

- 258 l'Ulivo broomõli
 259 Portofino „
 260 Al Sole „
 261 Piante „
 262 Notturmo „
 263 Natura Feconda „
 264 Studio „
 265 Incomincia la Primavera „

Egone Spitzer, Milano.

266	La Lavandaia	kloor-broom
267	Notturmo	"
268	Paesaggio classico in Toscana	"
269	Il portica	"
270	La terrazza de caffè	"
271	Interno di S.-Marco (Venezia)	"
272	Tramonto al ponte vecchio di Firenze	"
273	Case vecchie in Toscana	"
274	Il duomo di Firenze	"
275	Studio di costume giapponese	"

NORRAST**J. Chr. Jensen, Rjukan.**

276	Õhtu mägestiku järvel	broomõli
277	Äikese ajal	"
278	Talvine õhtu	kloor-broom
279	Haigemaja	"
280	Pärliche	broom
281	...men jag är förbjuden på gossarne blicka fast det gjora Mamma, när Mamma var flicka"	kloor-broom

POOLAST**Jan Bulhak, Vilno.**

282	Kerjus	broomõli
283	Kolm graatsiat	"

284	Portal de l'eglise	"
285	Tali	"
286	The Pine	"

Dr. Tadeusz Cyprian, Poznan.

(Polski Przegląd Fotograficzny).

287	L'esclaiier	üंबरtrükk
288	Vieux pacheur polonais	"
289	Sõda	gummitrükk
290	Le cour ensoleille	üंबरtrükk
291	Turul	"
292	Poola tali	"

Boleslav Gardulski, Poznan.

293	Lüiged	gummitrükk
294	Õhtu	"
295	Le cour ensoleille	"
296	La neige	üंबरtrükk
297	Poola tali	"
298	Rist	"

Tadeusz Wanski, Poznan.

299	Lõunane päike	broomõli	üंबरtrükk
300	Turunaised	"	"
301	Videvik	"	"
302	Õhtune vaikus	"	"
303	Varjud	"	"
304	Maastik	"	"

SAKSAMAALT

Erich Angenendt, Dortmund.

305	Lumine linnake	üंबरtrükk
306	Kangelaste hauad	"
307	Vana surnuaed	"
308	Küla tiik	"
309	Majad Ruhri ääres	"
310	Signaali sild	"
311	Sild	"
312	Vaikelu	"
313	Reini teras-vabrik	broomõli
314	Gaasivabrik	"
315	Sulatisahjud öösel	"
316	Der Schlackenwagen	"

Photogr. Vereinig. Wandsbek.

1. Fritz Christen, Hamburg.

317	Metsas (akt)	kloor-broom
318	Metsas II	"
319	Lukreetsia	"
320	Apashid	"

2. R. Draeske, Hamburg.

321	Aus der Marsch	matt albumiin
322	Jõekaldal	" "

3. Hugo Grimm, Hamburg.

323	Kolm kaske	broomõli
324	Hommikune päike	"
325	Kadak	broom

4. Willy Görtz, Hamburg.

326	Härmatis	kloor-broom
-----	----------	-------------

5. H. Kreikemeyer, Hamburg.

327	Lilleline nurm	broomõli
-----	----------------	----------

6. Otto Rudolf, Hamburg.

328	Karjamaal	kloor-broom
329	Portree	"
330	Heina kogumine	"

7. Christ. Wisser, Hamburg.

331	Vana lambatall	broomõli
-----	----------------	----------

Ludwig Heise, Duisburg.

(Verein für Lichtbildkunst).

332	Õhtu sadamas	gummitrükk
333	Kingsepa töötoas	"
334	Veskitiigil	"
335	Tali	broomõli
336	Suvine maastik	gummitrükk
337	Sügis metsas	"

Ernst Kuntze, Torgau (Elbe).

(Liebhaber-Photogr. Verein Torgau).

338	Kevad	gummitrükk
339	Schwarzwaldi maja	"
340	Vana tuulik	"
341	Dinkelsbühl'ist	"

Stud. chem. Werner Knöfel, Chemnitz.

342	Taubertal	gummitrükk
343	Vaikelu	"
344	Rothenburgist	broomöli
345	Dinkelsbühl	gummitrükk
346	Suvel	broomöli
347	Öhtupoolik Veneetsias	kloor-broom
348	Italia rannamaastik	broomöli
349	Kased	"

SOOMEST.**Gerhard Sesemann, Tienhaara.**

350	Öhtu järvel	broomöli
351	Oja	"
352	Tali	"
353	Öösel	"
354	Suvi	"
355	Metsa oja	"

SCHWEITSIST**J. C. Bauer, Herisau.**
(Photo-Klub Herisau).

356	An der Esse	broomöli
357	Im Alpenstein	"
358	Nürnberg	"
359	Herisau	"
360	Tule ääres	"
361	Margrit	"
362	Stuudia	"

August Drexler-Gauch, St.-Gallen.

(Photo-Klub zu St.-Gallen).

363—367	Portreed	broom
368	Kopfakt	"
369	Poolakt „Rööm“	"
370	Jutustus	"
371	Stuudia	"

M. Rudolf, Davos-Wolfgang.

372	Stuudia	broomöli
373	Öhturahu	pigment
374	Hea karjane	"
375	Suur uudis	gummitrükk
376	Ennustus	"
377	Kerjus	"
378	Usaldus	"
379	Igapäine leib	"
380	Rahwatüüp	"
381	Keeldumus	"

Ernst Züst, Herisau/App.

(Sektion Herisau des Schweiz. Am.-Phot. Verband.).

382	Talvine maastik	üंबरtrükk
-----	-----------------	-----------

TSHEHHO-SLOVAKIAST**Jaromir Feltl, Praha.**

(Cesky Klub fotografu amateru v. Praze).

383	Päikesepaistel	broom
-----	----------------	-------

384	Arhitektuuriline stuuida	„	401	Vaikelu	„
385	Soojad vorstikessed	„	402	Konstruktivne stuudia	„
386	Portree stuudia	„	403	Korstnad	„

Svaz českoslov. klubû fotogr.-ameterû.

1. Jiri Jenicek, oberltm., Trnava.

387	Vana-Praaga	broom
388	Kabel	„
389	Lõunal	„

2. Augustin Ratkovsky, Slany.

390	Talumaja	broom
391	Lapeny idol	„
392	Bernardini	„

3. K. Smutny, Hodonin.

(Korpor. der Photo-Amat. Prag).

393	Linnast väljas	broomõli
394	Härmatis	kloor-broom
395	Lumesadu	broomõli
396	Mon amie	„
397	Dreifaltigkeitssäule	„
398	Lossivärav	„
399	Sügisene päike	„

Jaromir Funke, Kolin.

(Klub fotografu amateru v Koline).

400	Böömi maastik	broom
-----	---------------	-------

J. Sudek, Kolin.

(Klub fotografu amateru v Koline).

404	At Old Gate	broom
405	Coming Wind	„
406	Hommik	„
407	Tuul	„

Klub fotogr.-Amat. v Koline.

1. Karel Menzel, Kolin.

408	Külaidüll	broom
-----	-----------	-------

2. Jan Sklénár, Kolin.

409	Akt	broom
410	Katedraalis	„

3. Julius Saf, Kolin.

411	Mäenõlvakul	broom
412	Bei der Regulationsarbeit	„
413	Nõrk päike	„

4. Ing. Otto Vogel, Kolin.

414	Lossi interieur	broom
-----	-----------------	-------

UNGARIST

Farkas Géza, Szombathely.

415	Suve hommik	broom
416	Portree	
417	„	„
418	„	„
419	Ungari külatee	„
420	Koduteel	„
421	Portree	„
422	Vare	„
423	Jõe kaldal	„

Ober-Postinspektor Kérny István, Budapest.

424	Mustlased	broomõli
425	Puud	„
426	Eugen Gáspár	„

Angelo Pál.

427	Ungari talu	üंबरtrükk
428	Mungad	„

3. Dr. Fejérváry Sándor.

429	Donau	üंबरtrükk
-----	-------	-----------

3. Kerny István, oberinspektor.

430	Pudapest talvel	üंबरtrükk
-----	-----------------	-----------

4. Kankovszky Ervin.

431	Krahv Wellingtoni mälestussammas pigment	
432	Äikeseilm Tatras	broom

5. Schermann Jozsef.

433	Sügisene päike	gummitrükk
434	Varjune allee	broomõli
435	Vanad majad kaldal	liimitrükk

6. Schmidt Nándor.

436	Kari koduteel	broomõli
437	Maastik	„

7. Szakál Géza.

438	Videvik	üंबरtrükk
439	Budapesti uulits vihmaga	„
440	Pustabild	gummitrükk
441	Pesijad	üंबरtrükk
442	Veneetsia kanaalid	„

8. Vydarény Ivan.

443	Maastik	õlitrükk
444	Mägestiku maastik	üंबरtrükk
445	Kõrged mäed	„
446	Dekoratiivne maastik	„
447	Donau	„

VENEMAALT

L. W. Shokin, Kimrõi.

449	Märtsis	gummitrükk
450	Taline hommik	„
451	Enne vihma	broom
452	Hämarik Volgal	„
453	Pilved	„

Kutseliste fotograafide väljapanekud.

Harald Lönnqvist, Gefle.

EESTIST

J. P. Mihkelson, Väandra.

454	Vana elamu Väandras	ilmut. paber
455	Raha järv Kaismal	„ „
456—7	Kevad metsas	„ „
458	Talu õuelt	„ „
459	Vana matusapaik Härmes	„ „
460	Härmatis	„ „
461	Kana karjas	„ „
462	Lembitu kants	„ „
463	Veranda öösel	„ „
464	November	„ „

481	Sunkii	Br.
482	Portree	„
483	Mariame	„
484	Dagny	„
485	Fantasia	„
486	Toys	„
487	Mars	„
488	Iron Bridge	„
489	Pärast vihma	„
490	The Ridge of sand	„

SAKSAMAALT

Erich Böhm, Stolp, Pommern.

HOLLADI-INDIAST (JAVA)

C. J. Veers, Bandoeng

465	Artist	broomõli
466	Oude Vischer	„
467	Ouderdom	„
468	Javaan	„
469—470	Studie	„
471	Aan Java's strand	„

491	Pommeri talupoeg	üंबरtrükk
492	Kalasadam	„
493	Värske lumi	„
494	Kaevul	„
495	November	„
496	Talvine päev	„
497	Suvine õhtu	„
498	Pea stuudia	„
499	Kokain	„
500	Petrus	„
501	Astronom Bürgel	„
502	Daami portree	„
503	Tants	„
504	Kunstnik Priebe	„

ROOTSIST

Dr. Henry B. Goodvin, Stokholm.

472—480	Tantsijanna Ella Ilbak	broom
---------	------------------------	-------

Luis Gruber, Freiburg i. Breisgau.

(UFA — kultuurosakonna foto-jaoskonna juhataja).

505—544 Kogu maastikke ja karakterpäid broom Suurendused kinofilmist.

Kojafotograaf F. Schensky, Helgoland.

545	Õhtu pärast tormi	pigment
546	Läbi laine	„
547—548	Tormine meri	„
549	SV torm	„
550	Laintemäng	„
551	Väljasõit kaldale	„
552	Helgoland'i kalur	„

II OSAKOND.

Fotogr. loomulikes värvides.

Dr. F. Keller, Tallinn.

(Eestimaa Amat.-Fotogr. Üh.)

Kogu fotograafilisi pildistusi loomulikes värvides Lumière'i „Autochrom“ plaatidel:

553	Lastegrupp
554—555	Haapsalu — Aafrika rand
556	„ — paadisild
557	Sirelid
558	Sügisene maastik Pavlovskis
559	Pavlovsk, Pilbaschnja

560	Tallinn. Jaht-Klubi õhtul
561	Sügis Kadriorus
562	Päikese loojaminek Maarjamäelt
563	Lilled
564	Vabadusplats
565	Kadrioru loss
566	Peetri majake Kadriorus
567	Falgi tee, Kik in de Kök
568	Keskhaigemaja
569	Patkulikraav
570	Väikelu
571	Kaarli surnuaed
572	Astred
573	Leprosoorium

W. A. P. Smit, Harlem, Holland.

574	Viinamarja kobar (stereo)
575	Maasikad

III OSAKOND.

Teaduslik fotograafia.

E. V. Lennuväe rügemendi õppejaoskond.

576	Kogu perspektiivlisi lendvõtteid
577	Vertikaal-lendvõte — Pirita
578	Matk-lendvõtted
	a) Vene turg — Soo tänav
	b) Tartu maantee

- 579 Tallinna hipodromi perspektiiv-lendvõtte
õiendamine plaaniks
580 Kaks pildistust aero-foto-kaameratest
581 Kogu pildistusi lennu-mootoritest
582 Merilennu jaam
Itaalia lennuk Eesti merilennu jaamas
583 Pildistused sadamast ja laevade karavaa-
nist

Carl Schneider, Tallinn.

(Kohtupalati ekspertiis-kabineti juhataja).

Kogu mikrofotograafilisi pildistusi:

- 584 Pleurosigma angulatum (suur. 2000×)
585 Juuksed juurtega
586 Mõrtsukatöö või enesetapmine?
587 Vereproov
588 Komblusvastane kuritöö (Spermtozoid)
589 Sissemurdmine
590 Vargus
591 Testamendi võltsimine
592 Passi võltsimine

V OSAKOND.

Fotogr. kirjandus ja kirjastus.

Eesti Foto-Klub, Tallinn.

oma väljaanne

- 593 „Eesti Foto-Klub 1921—1926“

J. & P. Parikas, Tallinn.

- Oma kirjastuse raamatud:
594 „Fotograafia õpperaamat“ II trükk harilik
ja iluväljaanne
595 „Väike foto-amatöör“

Harry A. Malm, Tallinn.

- 596 Oma väljaanne
„Foto-Almanaak 1926“
(ei võistle!)

Dominic Mischol, Schiers, Schveits.

- 597 Raamat „Künstlerische Landschafts-pho-
tographie in Winter“

P. F. Weckmann—Wittenburg, Hamburg.

- 598 Raamat:
„Ornitologisch-photographische Naturstu-
dien“

B. A. Jevdokimov, Staraja-Russa, Venemaal.

- Oma väljaanded:
599 Ajakiri „Foto-Obosrenije“ 1926 Nr. Nr. 1—5
Raamatud:
600 „Fotografitscheskaja retseptuura“
601 „Hudoschestvennõje portretõi“
602 „Ekspositsija i projavlenije“
603 „Fotografitscheskije sabavõi“

Suurim foto-tarbeasjade ladu Eestis

ERNST FELDT

Pikk tän, 16, - - - - Tallinnas

HINNATA

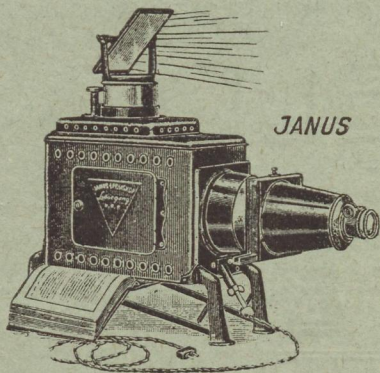
annan iga parema päevapildi aparadi juure

J. & P. PARIKA

täieliku Fotograafia õperaamatu,

odavama hinnalistele

VÄIKE FOTO-AMATÖÖR

P. BERGER

TALLINN, NUNNE, 1

Asut. 1863 a. — — — — Kõnetr. 31-09

Soovitab:

Fotograafia aparate,
plaate, paberid,
ilmutajaid ja kõiki
fotograafia tarbeaineid
ainult esimeseklassi vabrikutest

LEITZ'I vabriku väike-filmkaameraid „**LEICA**,“

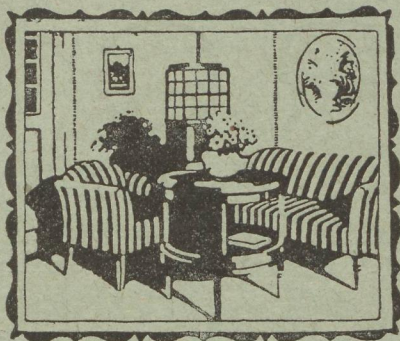

---

mikroskoope: **LEITZ** ja „**JANUS**“

MOÖBLIVABRIK
A./S. MASSOPRODUKT

TALLINN, S. TARTU M. 61-D TEL. 18-96

MOODSAD MOÖBLID KOGU TOASISSESEADETENA KUI KA ÜKSI-
KULT — RIKKALIK LADU VALMIS TUBADEST

TELLIMISED TÄIDETAHSE KIIRELT

Fototarevte ja paberiäri

GERO

Tallinn,
Kullasepa 8

soovitab

amatööridele ja kutselistele:

plaate, pabereid, kemikaaliaid,
suurendusaparaate ja igasugu-
seid fototarveid

võistlemata hindadega

Jlmutamisetöid võetakse vastu ja täi-
detakse korralikult

ÜHENDATUD FOTOTÖÖSTUSED
LUMIERE & JOUGLA

AKTSIASELTS

PARIS

RUE DE RIVOLI 82

Vabrikud Lyon'is ja Joinville le Pont'is Prantsusmaal

Esitused terves maailmas

PLAADID — PABERID

POSTKAARDID — KEEMIKAALIAD

Parim ja puhteim kaup maailmas

- - - Kirjandus maksuta!

PEAESITAJA EESTIS:

TORMOLEN & KO., A-S.

VEENE, 11-A

TALLINN

TEL. 15-02

GUILLEMINOT

Paberid   Postkaardid   Kartongid

iga fototööstusviisi jaoks

Plaadid ja kemikaalid

---

on võistluseta oma häduse ja hinna poolest

NÕUDKE IGAST PAREMAST FOTOÄRIST

GUILLEMINOT BOESPFLUG & Cie

PARIS 22, RUE DE CHATEADUN

Ainuesitaja: A. LEINER

Tallinn, Kuninga 6

Kust tellite omale trükitööd?
Kust tellite omale klisheed?

E. Talwik'u

GRAAFIKA TÖÖSTUS

Tallinn, S. Tatari t. 4 — — — Telefon 8-10

Valmistab neid kõige paremas
häduses ja odavate hindadega

Kauba

märk.

FRIEDRICH FISCHER'I

bromölitrüki-tarveasjad on ihaldatud terves maailmas !

Broomölitrüki-värvivaltsid (D.R.G.H) Erivärvid. Kolmevärvi ümbertrükivärvid. Karva- ja harjus-pintsleid. Amidol ilmutaja padrunites.

Kontsentreeritud pleekaine. Kinnitaja padrunites, tarvitata peale pleekimist.

Nõudke brošüüre
ja hinnakirju

FRIEDRICH FISCHER

Wien, XV Zinkgasse Nr. 2
Austria.

Peasisitus Saksamaal: Conrad & Schumacher, Berlin-Schönberg Kaiser Wilhelmplatz 2
Helveetsias:

Ungaris:

Hausamann & Co, St. Gallen Marktgasse 13

Wanaus Jozsef, Budapest IV Süttö ucca 2

Väljapandud pildid Nr. ~~133-7-184-217~~ on valmistatud Fischer'i värvivaltsiga ja bromöli elitarvetega.

FOTOTARVETE ERIKAUPLUS

Foto-turg

TALLINN, RATASKAEVU, 2 — TEL. 17-64

SOOVITAB:

KUIVPLAATE, FILME, POSTKAARTE, KARTONGE, KEMIKAALIAD jne.

MÕÕDUKAD HINNAD!

BERLIN

S. O. 36

Foto-plaadid. AGFA & BAYER rullfilm ja filmpack, fotopaberid, Ilmutaja, abinõud, helkwalgustarved, Pina-desensibilisaatorid, Foto-aparaadid ja optika.

Müügil kõigis fotokauplustes. — Esitus ja ladu Eestis :

RUD. ZECH, TALLINN,

PIKK 50 — TEL. 24-27

Lõpp väärvõtetele!

Tarvitage Tetenal'i ühtlustus-ilmutajat

„Tetenal - Ausgleich - Entwickler“

Imelihtne käsitamises. Ütlemata vastupidav.

::: Takistab valgustarade tekkimist. :::

Ainus ilmutaja öö- ja vastuvalgusvõtete ilmutamiseks.

Nõudke tasuta broshüüri:

::: „Richtig Entwickeln“ :::

saada fotokauplustes.

— — Tetenal-Photowerk G. m. b. H. Berlin S. 59. — —

Võtte vastu valgust Lombergi plaadil „Ortho-Elur-Lichthoffrel“

Seepärast võime hea südametunnistusega „Ortho-Elur“ soovitada kõigile Foto-amatööridele.

Ges. z. Pflège d. Lichtbildkunst e. V.

Ällkiri: H. Gericke.

AMATÖÖRID!

Nõudke „Ortho-Elur“i“, sest ei ole ühtegi plaati mida võiks seada tema kõrvale. Nõudke teda kohe enda fotokauplejailt ja teie ei tööta tulevikus enam ühegi teisega.

20 Saksa penni eest saadetakse teile vabrikust rikkalikult piltidega varustatud hülge-kataloog, 38 portree- ja maastikvõttega.

Ernst Lomberg, Langenberg (Rheinland — Saksamaal).

Kuivplaatidetehas — Trockenplattenfabrik.

Asutatud 1882 a.

Scheiner'i järele 23⁰ tundelise Lombergi
plaadisordi

„**ORTHO-FLUR'I**“

arvustab üks

SAKSA AMATÖÖRIDE KLUBI

järgmiselt:

Halle a. d. Saale, 31. 11. 25.

Fa. E. Lomberg. Langenberg.

Osavõtu tõttu mitmest võistlusest, teatame hiliselt tulemustest, mis saavutasime meile lahkesti saadetud „Ortho-Elur“ plaatidel. Võime Teile kinnitada, et meie „Ortho-Elur“ plaatidega täiesti rahul oleme! Peaaegu tahaksime kinnitada, et meie seni ühegi teise plaadiga tutvust pole teinud mille headus sama kui „Ortho-Elur“il“. Plaat on eriti hea kõige kiiremateks hetkvõteteks ja portreeterimiseks.

SP

Hinnakirjad
tasuta!

Hinnaga
à Rmk. 0,50

Soovitame enda
Fotokirjastusest :

SP

Thagee

Thagee
KAMERAWERK
STEENBERGENACT
DRESDEN,
STRIESEN 60

Tarvitage enda tulemuste
suurendamiseks Jhagee aparate

SP

I. anne:
„Die Thagee-Kameras“

ja II. anne:

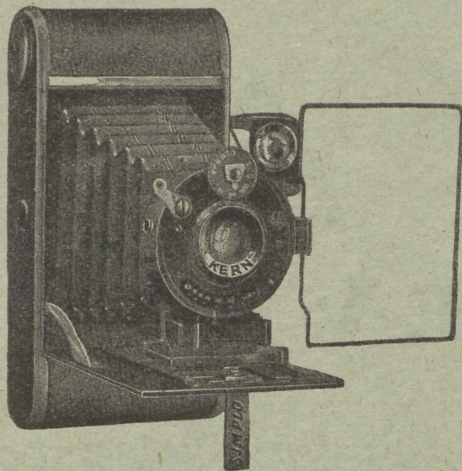
„Wie
photographiere ich“
millede autoriks

tõs. nõunik
prof. Emmerlich

SP

Kern

AARAV

Simplo

Rullfilm aparaat 5X8 sisaldab eneses kaks raskelt ühendatavat omadust:

Wäiksem suurus — suuremad pildid

Aparaat on varustatud kummalise Kern'i objektiiviga, mis kindlustab briljantseid pilte

Meie pakume:

Rullfilm aparaati „Rollka“ 6X9 cm.

Plaadi kaamerat 9X12

Plaadi kaamerat „Bijov“ 6¹/₂X9 cm.

Projektsiooni aparaate kohvris.

Kataloogid maksuta.

KERN & Co A.-G., Werkstätten für Präzisionsmechanik & OPTIK
AARAV HELVEETSIAS

GEVAERT

PABERID
PLAADID
FILMID

ÜLEILMLINE TUNTUD I JÄRGU
TOODANG
MÜÜGIL IGAS FOTOÄRIS

GEVAERT-WERKE

G. M. B. H. BERLIN 35

LÜTZOWSTR. 9 SAKSAMAAL

AUG. TANSERI

TALLINN, VENE, 7 :: TEL.30-98

FOTOTARVETE LADU
JA LABORATOORIUM

PARIMAD MOODSAD FOTOAPARAADID:

Jca, Goerz, Zeca, Ernemann, Ihagee j. n. e.

PLAADID KUULSAMATEST VABRIKUTEST:

Agfa, Lumiere & Jougla, Perutz, Goerz j. n. e.

Pakk- ja rullfilmid, fotopaberid, pimiku seaded, kemikaalid j. n. e.

**Asjatundlik nõuandmine
algajatele ja amatööridele**

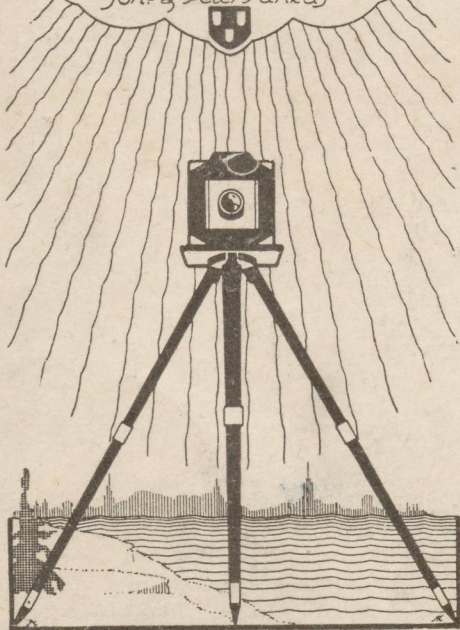
25th July

9.10.12

01 - 03
EA 31.430

FOTOGRAAFIA ÕPERAAMAT.

Johs & Peter Parikas

Johs ja Peter Parikas'te

„Fotograafia õpperaamat“

teine täiendatud ja parandatud trükk on ainuke täielik eestikeelne käsiraamat kutselistele fotograafidele ja foto-amatööridele.

218 lhk. peenikest trükki heal kirjutuspaperil
127 sisuselgitava pildiga.

Hind 300 mk. Iluväljaanne kriitpaperil ja kuldköites 450 mk.

„Väike foto-amatöör“

Hulga piltidega kaunistatud huvitav ja hädatarvilik juhatus algajaile. Hind 45 marka.

Kes raamatute hinna postmarkides ette saadab, neile läkitatakse tellimine ilma postikuluta.

Foto-amatöörid!

Andke oma pildivõtete valmistöötamine, ilmumine, kopeerimine, negatiivide parandamine ning suurendamine (igast negatiivist ja pildist) meie hooleks, siis kindlustate endile kõige paremaid tagajärgi!

J. & P. PARIKAS

TALLINN, KUNINGA T. 1. Tel. 7-50

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

Z-197653